

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody Kraje Vysočina č. 02/2021

ZÁPIS

Úterý 5. října 2021

14:00 hodin

Jihlava, Žižkova 57, Krajský úřad Kraje Vysočina, zasedací místnost B 3.16

Program:

1. Zahájení, schválení programu
2. Veřejná doprava Vysočiny
(Ing. Bc. Martin Hyský, předseda Výboru pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA 21; Ing. Pavel Bartoš, vedoucí oddělení dopravní obslužnosti)
3. Stavební zákon
(Mgr. Ing. Zdeněk Kadlec, dr. h. c., ředitel krajského úřadu)
4. Vývoj epidemie koronaviru, vakcinace
(Ing. Vladimír Novotný, náměstek hejtmana)
5. Diskuse, různé
 - Statistika naplněnosti učňovských oborů
 - Systém financování předškolních zařízení
(Ing. Ondřej Králík, vedoucí odboru školství, mládeže a sportu)

1. Zahájení, schválení programu

Zahájil V. Schrek. Z Předsednictva dále přítomen R. Bence. R. Dvořák omluven ze zdravotních důvodů. Za Zaměstnavatelské svazy není přítomna nadpoloviční většina členů, Plenární schůze RHSD proto není usnášeníschopna.

Program schválen.

Vystoupení D. Kadečka

Poslední vládní tripartita jednala v září 2021 – projednáván především návrh zákona o státním rozpočtu.

Zvyšování minimální mzdy – bude řešeno po volbách.

Plánované navýšení mzdových tarifů.

J. Hrb: dotaz, proč vláda pracuje s inflací 3,5 %, propočty jsou vyšší.

D. Kadečka: jedná se o sazbu stanovenou Ministerstvem financí, vychází z makroekonomické predikce (srpen 2021).

2. Veřejná doprava Vysočiny

Prezentace M. Hyský (příloha k zápisu)

Projednávání jízdních řádů s obcemi od roku 2017.

Aktuálně se dokončuje zavedení dispečinku VDV.

Záměr je, aby v budoucnu bylo možné zakoupit jízdenku na Vysočině v jakémkoliv autobuse, vlaku či v MHD.

Mezikrajská doprava je řešena smluvními vztahy mezi regiony, doprava zakoupená na Vysočině pro jiný region je potom dotyčnému regionu finančně kompenzovaná.

Dopad covid-19 na veřejnou dopravu:

- propad tržeb v linkové dopravě za rok 2020 –116,3 mil. Kč;
- propad tržeb v linkové dopravě za 1/2021 až 4/2021 –58,9 mil. Kč;
- září 2020 (rozvolnění) výrazný nárůst cestujících oproti srovnatelnému období v předchozích letech.

Zvýhodněné tarify pro studenty a seniory mají pozitivní dopad na využívání veřejné dopravy těmito skupinami osob.

Součástí veřejné zakázky Ministerstva dopravy na linkového dopravce jsou nové vozy, které splňují aktuální parametry (např. rychlost 200 km/h) → obnova vozby jednotlivých krajů.

Změny vyvolané infrastrukturou Správy železnic – dochází k rekonstrukci tratí a nové dopravní skladbě.

M. Hyský požádal členy RHSD o propagaci VDV, aby se informace dostaly ke končným uživatelům.

Diskuse k VDV

R. Bence: dotaz, jak funguje mezikrajské cestování.

M. Hyský: je možnost jedné jízdenky v tzv. lomeném tarifu (např. po Vysočině cestující jede za tarif VDV a v Jihomoravském kraji za tarif místní). Dále existuje tzv. Tarifní přesah (např. Bystřice n. P. je zahrnuta do tarifu Jihočeské kraje i VDV, cestující si může tarif vybrat).

R. Bence: v některých případech se doprava zhoršila (např. ve Starči díky VDV přestala jezdit MHD, která dopravovala na polikliniku). Autobusy, které MHD nahradily, nejsou nízkopodlažní (problematické např. pro rodiče s kočárky) a je nutné přestupovat.

M. Hyský: kraj převzal od města Jihlava některé linky (například do Hosova namísto MHD jezdí VDV). Přestupy jsou otázkou finanční výhodnosti – vždy se provozovateli více vyplatí krátké úseky v pravidelném taktu, dálkové spoje jsou drahé.

Nízkopodlažnost je jednou z podmínek veřejné zakázky na nového dopravce.

J. Zahradníček: nákup lístků má být zajištěn v železničních stanicích, v mnoha stanicích byl prodej zrušen.

M. Hyský: zrušení pokladen má ekonomický důvod. Tam, kde náklady na pokladního neodpovídaly tržbám, byla pokladna zrušena a jízdenky prodávají průvodčí.

J. Zahradníček: pokladní měl i informační roli pro cestující, především seniory, průvodčí nemá kapacitu, aby dotazy zodpověděl a odbavil nákup jízdenek.

V. Novotný: v současné době elektronického prodeje není problém, aby průvodčí odbavil více cestujících v krátké době.

M. Hyský: dopravce je motivovaný, aby peníze vybral, nestává se, že by průvodčí nestihl prodej zajistit. Do budoucna bude fungovat eshop a předplatní jízdenky.

Navíc průvodčí prodávají jízdenky pouze ve stanicích s nízkou frekvencí, v místech, kde je prodej vyšší, zůstaly pokladny zachovány.

J. Kovář: připojuje se k názoru J. Zahradníčka, dle jeho mínění ČD ustoupily od služby veřejnosti, mnohdy využívali starší lidé pokladny pro informace o spojích.

M. Vácha: dotaz, zda bude fungovat mobilní aplikace pro nákup jízdenek.

M. Hyský: ano, mobilní aplikace je v plánu.

3. Stavební zákon

Prezentace Z. Kadlec (příloha k zápisu)

Nový stavební zákon a tzv. změnový zákon byly schváleny Poslaneckou sněmovnou. Nabyly platnosti, účinnost od 1. 7. 2023. Senát materiály odmítl, ale Poslanecká sněmovna senátní veto přehlasovala.

Zásadní dopady schválených zákonů:

- odebrání stavební správy územním samosprávným celkům (krajům a obcím), naopak územní řízení na obcích a krajích zůstává
- zmocnění pro nově zřizovaný Nejvyšší stavební úřad k vydání stavebních vyhlášek

- k 1. 1. 2022 vznikne Nejvyšší stavební úřad NSÚ (ústřední správní úřad s celostátní působností, nepodřízený žádnému ministerstvu), sídlo v Ostravě, přičemž už nyní zákon předpokládá zřízení pobočného úřadu v Praze
- na úrovni kraje vzniknou dva státní orgány – Krajský stavební úřad KSÚ (a Základní stavební úřady, které budou detašovanými pracovišti KSÚ); Specializovaný a odvolací stavební úřad SOSÚ (bude sloužit pro řešení odvolání vůči KSÚ, SOSÚ bude mít 14 územních pracovišť, v každém kraji jedno; dále bude SOSÚ řešit velké stavby, v Kraji Vysočina se týká například výstavby nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany).
- Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo obrany budou mít vlastní specializovaný stavební úřad
- Konkrétní parametry pro vznik stavebních úřadů v území viz prezentace
- Rizika zákonné úpravy:
 - o Změna bude velice nákladná;
 - o Ohrožení personální stability (zaměstnancům současných stavebních úřadů bude nabídnuto, aby přešli pod státní strukturu, což zdaleka ne všichni akceptují, přičemž úředníci stavebních úřadů mají poměrně vysokou odbornou kvalifikaci, nebude snadné tyto pracovníky ve velkém počtu rychle nahradit);
 - o Zvýší se korupční riziko, jedinou nejvyšší rozhodující instancí bude Nejvyšší stavební úřad;
 - o Není držen princip správních obvodů (obce II. a III. stupně), stát nerespektuje zažitě územní uspořádání, což bude mít dopad na dopravní obslužnost atd.;
 - o Aby byl návrh zákona prosazen, byl mimo jinými uváděn argument, že s novou strukturou stavebních úřadů nebudou spojené zřizovací náklady, protože dojde pouze k umístění nových státních úřadů do stávajících prostor a objektů; toto tvrzení je nepravdivé, územní samosprávné celky nebudou akceptovat ve svých budovách státního úředníka, nejedná se pouze o vyčlenění prostor, ale o další souvislosti (oddělení informačních a datových sítí, zajištění kyberbezpečnosti, objektové bezpečnosti, sladění otevíracích dob pro veřejnost atd., mnohdy jsou úřady řešeny velkoplošnými kanceláři přepážkového typu, kde není možné samostatný prostor pro úředníky jiného zaměstnavatele vyčlenit);
 - o Nedostatečná ochrana veřejného zájmu (například při realizaci stavby, která se dotýká ochrany přírody a krajiny, je konzultována s odbornými pracovníky životního prostředí, kteří jsou znalí situace v místě, v současných vazbách jsou k tomu vytvořeny podmínky, je předpoklad, že krajský stavební úřad nebude mít dostatečné personální a odborné kapacity k zajištění takové činnosti);
 - o Procesní rizika vyplývající z fikce souhlasného stanoviska (nový zákon předpokládá, že pokud není v určené lhůtě vydáno stanovisko, je automaticky považováno za souhlasné);
 - o Značné zpomalení správní činnosti nejméně v prvním roce fungování nové organizační struktury stavebních úřadů;
 - o Vzniknou nadbytečné personální a prostorové kapacity u územně samosprávných celků;
 - o Pokud pracovník současného stavebního úřadu nepřijme nabídku zaměstnání u státního stavebního úřadu, budou mu územní samosprávné celky vyplácet odstupné, které jim nebude státem kompenzováno;
 - o Problémy s výkladem a aplikací zákona, vyšší požadavky na vzdělávání úředníků, potíže, než vznikne a ustálí se judikatura;
 - o Spisová odluka (dosavadní dokumentace zůstane na stávajících stavebních úřadech, není vyřešen její přesun do státního stavebního úřadu).

Připomínky krajů nebyly převážně akceptovány s odůvodněním, že jsou v rozporu s politickým zadáním.

Legislativní proces měl nestandardní průběh (nestandardní lhůty pro připomínková řízení a forma připomínkového řízení, Legislativní rada vlády neodhlasovala schválení materiálu), byl veden účelově s evidentním cílem prosadit řešení předkladatele.

Zpracovatelem zákona byla advokátní kancelář najatá Hospodářskou komorou ČR, což mohlo mít vliv na jednostranné zaměření legislativní předlohy.

Argumenty na podporu návrhu neměly oporu v analýzách či kontrolních zjištěních, jsou spíše na úrovni domněnek a politických prohlášení.

Snahou je centralizace moci a postátňování samosprávy.

Zásadní je rychlá a komplexní digitalizace stavebního řízení, kterou nový zákon předpokládá. Bylo však možné ji zajistit i ve stávající struktuře.

Řešením mohlo být zachování stávající struktury stavebních úřadů v území, zachování role územních samosprávných celků, zachování jejich sídel, prostor i personálu a zároveň zrušení několika nefunkčních velmi malých stavebních úřadů.

Diskuse k novému stavebnímu zákonu

Z. Kadlec: Rada Kraje Vysočina přijala 5.10.2021 usnesení, kterým rozporuje nový stavební zákon ve schválené podobě, nesouhlasí s připravovanou reformou, požaduje, aby stavební úřady byly zachovány alespoň na úrovni obcí II a III, nesouhlasí s provozováním státního stavebního úřadu v administrativních budovách vlastněných a provozovaných krajem, vyjadřuje pochybení o proběhlém legislativním procesu.

J. Kovář: dotaz, jestli může mít nový stavební zákon dopad na dostavbu nového bloku Jaderné elektrárny Dukovany.

Z. Kadlec: může, ale ne na řízení, která již byla zahájena. Nicméně je možné, že úřad, který tato řízení původně administroval, zanikne. Poté bude záležet na domluvě a na tom, komu bude řízení postoupeno.

R. Bence: dotaz, jaké je stanovisko ostatních krajů, zda se nejedná o individuální protestní akci Kraje Vysočina.

Z. Kadlec: jedná se o společné řešení krajů, vyjádření jsou jednoznačná a podobného charakteru, jako v Kraji Vysočina.

Jeden z krajů připravuje legislativní iniciativu – odložení účinnosti nového zákona, aby se opravily nedostatky. Většina krajů se pravděpodobně k iniciativě připojí.

R. Bence: navrhuje, aby se ke stanovisku Rady Kraje Vysočina připojila Rada hospodářské a sociální dohody Kraje Vysočina.

Bude rozesláno členům RHSD elektronicky k písemnému vyjádření.

4. Vývoj epidemie koronaviru, vakcinace

Informace V. Novotný

Plynulý nárůst pozitivních případů.

Většina nakažených neočkovaná populace věk 25-30.

Z potvrzených případů je cca 70 % neočkovaných, 10 % po 1. očkovací dávce.

Zatížení nemocnic na jednotkách JIP je příznivější, než ve srovnatelném období roku 2020.

Výrazně se zlepšila situace u zdravotnických pracovníků, v loňském roce byly personální problémy z důvodu vysokého počtu pozitivních pracovníků, nyní jsou ve všech zdravotnických zařízeních Kraje Vysočina celkem dva.

V proočkovanosti je Vysočina prvním krajem, který dosáhl 60 %. Na Vysočině funguje mobilní očkovací tým – momentálně aplikováno cca 2 tisíce dávek.

Diskuse k epidemiologické situaci

J. Hrb: poděkoval hejtmanům za odvedenou práci, evidentní je snaha řešit pandemii bez ohledu na politickou příslušnost.

Upozornil na situaci v Indii, kde se situace zdánlivě uklidnila a opatření byla podceněna, další vlna pandemie poté nebyla zvládnutelná. Je nutné přistupovat k opatřením stále zodpovědně.

V. Novotný: situace je monitorována, důležitý ukazatel je počet hospitalizovaných.

V. Schrek: pravidla by mohla být v ČR přísnější, částečně na ně bylo rezignováno, je třeba z centrální úrovně převzít větší zodpovědnost za společenskou situaci, příklad je v okolních státech, kde je prokázání bezinfekčnosti základním kritériem pro vstup do restaurace nebo na kulturní akce.

R. Bence: dotaz, zda vláda rozhodla o pracovních úlevách pro očkované zaměstnance (například více dnů dovolené).

V. Novotný: nebylo centrálně stanoveno, je ponecháno na vůli zaměstnavatele, Kraj Vysočina se k této praxi nepřipojí.

J. Kovář: v loňském roce se ploště desinfikovala vozidla a veřejné prostory, v současné době se od toho ustoupilo.

V. Novotný: ve zdravotnických a sociálních zařízeních nadále funguje.

5. Diskuse, různé

System financování předškolních zařízení

Prezentace O. Králík (příloha k zápisu)

V současné době jsou institucionalizovány dva subjekty: Mateřské školy (gesce MŠMT), Dětské skupiny (gesce MPSV).

Mateřské školy – na financování se částečně podílí stát za splnění podmínek (základní podmínkou je zápis v rejstříku škol a školských zařízení). Způsob financování závisí na tom, kdo je zřizovatelem – obce, dobrovolné svazky obcí, kraje / soukromá zařízení, církve / MŠMT. Podrobněji viz prezentace.

Dětské skupiny – od roku 2022 se na financování bude podílet stát (nahradí ESF). Financování se podobá financování soukromých a církevních škol. Výše příspěvku vychází z normativu stanoveného MŠMT. Sazby financování podrobněji viz prezentace.

Pokud je čerpán příspěvek ze státního rozpočtu, může být měsíční příspěvek rodičů v případě dětí do 3 let věku max. 4 000 Kč.

Statistika naplněnosti učňovských oborů

O. Králík: data nejsou momentálně aktuální, sbírají se k 30. 9. a vyhodnocují se v průběhu října.

Bylo domluveno, že bod bude zařazen na další jednání.

Příští zasedání RHSD bude naplánováno ještě do konce roku 2021. O termínu rozhodne Předsednictvo.

Schválili: Mgr. Vítězslav Schrek, MBA, hejtman Kraje Vysočina, předseda RHSD
JUDr. Rostislav Dvořák, Zaměstnavatelské a podnikatelské svazy – Vysočina, místopředseda RHSD
Roman Bence, Odborové svazy Kraje Vysočina, místopředseda RHSD

Zapsala: Renata Krupičková